مىللىتارىست شىڭ شىسەي دەۋرىدە ھەر مىللەت زىيالىيلىرىنىڭ سۈرگۈن قىلىنىش ئەھۋالى توغرىسىدا ئەسلىمە

خالىق ساقى

تورغا يوللىغۇچى : ئورخۇن ئۇيغۇر تارىخى تورىبېتىدى iltebir ئەپەندى

40- يىللاردا شىنجاڭ ئاسمىنىنى قارا بۇلۇتلار قاپلاپ تۇمانلار بېسىشقا باشلىدى. ھاۋارايىدا ئۇشتۇمتۇت ئۆزگىرىش بولغىنىدەك كۈتۈلمىگەن بىر ۋاقىتتا پەيدا بولغان قارا تۇمان پۈتۈن يەر- جاھاننى قاپلاپ، شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ تىنچ ھاياتىنى ئېغىر بۇزغۇنچىلىققا ئۇچراتتى. ھەممىلا يەرنى ۋەھىمە قاپلىدى، ئاق تېررورلۇق ئەۋج ئېلىپ ھەر مىللەت، ھەر ساھە زاتلىرى ۋە زىيالىيلىرى ئوخشاش بولمىغان دەرىجىدە زىيانكەشلىكلەرگە ئۇچرىدى. ھەر خىل يالغان ئەنزىلەر ئويدۇرۇلۇپ چىقىپ مىڭلىغان زىيالىيلار تۇتقۇن قىلىنىپ تۈرمىلەرگە تاشلاندى، ئۇلارنىڭ بالا- چاقىلىرى چەت جايلارغا سۈرگۈن قىلىندى. شۇ تۈپەيلى ھەر بىر كىشى ئۆزىنىڭ ئەتىكى تەقدىرىنىڭ قانداق بولىشىدىن گۇمانلىنىدىغان بۇلۇپ قالدى، جەمئىيەتنىڭ نورمال ئەخلاقى بۇزۇلدى. بىر قىسىم كىشىلەر ئارىسىدا خىيانەتكارلىق، تۆھمەتخورلۇق، ھەسەتخورلۇق، ئىشەنمەسلىك، سۇخەنچىلىك بازار تاپتى. ئادالەت، ھەققانىيەت، راستچىللىقنى تەشەببۇس قىلىش جىنايەت ھېسابلاندى. كىشىلەر ئارىسىدا ئاتا- بالا، ئاكا- ئۇكا، ئاچا- سىڭىل، يار- بۇرادەرلەر بىر- بىرىگە ئىشەنمەيدىغان، قېرىنداشلىق مۇناسىۋەتلىرىنى ئۈزىدىغان، يىل بويى بىر- بىرىنىڭ ئۆيلىرىگە بېرىش- كېلىش قىلمايدىغان كەيپىيات بارلىققا كەلدى. مەدەنىي- مائارىپ، ئەدەبىي- سەنئەت ئىشلىرى ئېغىر بۇزغۇنچىلىققا ئۇچراپ، بۇ ساھەدە ئىشلەپ خىزمەت كۆرسەتكەن ھەر مىللەت زىيالىيلىرى تۈرلۈك كەمسىتىشلەرگە ئۇچرىغاندىن تاشقىرى، چەتكە قېقىلىپ ھەرخىل تەھدىت ئاستىغا ئېلىندى. شىنجاڭنىڭ پۈتۈن شەھەر، يېزا- قىشلاقلىرى ئىشپىيون- جاسۇسلار بىلەن تولدى. ئۇلارنىڭ كۆپلىكىدىن ھەر مىللەت، ھەر ساھە خەلقى مىدىر- سىدىر قىلالمايدىغان ھالەتكە كېلىپ قالدى. بۇ ۋاقىت دەل مىلىتارىست شىڭ شىسەي ئۆزىنىڭ ساختا نىقابىنى يىرتىپ تاشلاپ، جىياڭ جيېشى قوينىغا ئۆزىنى ئېتىشقا زېمىن ھازىرلاۋاتقان ۋاقىت ئىدى.

ئارىدىن ئۇزۇن ئۆتمەيلا ئىنقىلابقا ئاسىيلىق قىلىپ بىردىنلا ئۆز ئەپت- بەشىرىسىنى ئاشكارىلىدى. تۇنجى قەدەمدە ئۇ 1938- يىلدىن باشلاپ شىنجاڭغا ياردەم بېرىش ئۈچۈن كەلگەن جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ مۇنەۋۋەر ئەزالىرىدىن ئۆلگۈدەك قورقۇپ، ئۇلارنى تارقاقلاشتۇرۇش

ئېلكىتاپ قىلىپ تۈزگۈچى : ئۇيغۇر ئوغلى ----ھەۋەسكار
QQ: 492255230 Email:uyxman@126.com

ئۇسۇلنى قوللىنىپ، ئۇلارنىڭ ئۆرۈمچىدىكى خىزمەت ئورۇنلىرىدىن، بولۇپمۇ مەدەنىي- مائارىپ سېپىدىن ئاجرىتىپ چەت ۋىلايەت، ناھىيىلەرگە يۆتكەش ئىشىنى ئېلىپ باردى. مەسىلەن، سابىق شىنجاڭ دارىلفۇنۇنىنىڭ ئىلمىي مۇدىرى لىن جىلۇنى ۋەزىپىسىدىن قالدۇرۇپ كۇچاغا؛ ئۆلكىلىك 1- ئوتتۇرا مەكتەپ مۇدىرى لىزىلياڭنى مەكتەپ مۇدىرلىقىدىن قالدۇرۇپ قەشقەرگە؛ ساۋجىيەنپىنى قارا شەھەرگە يۆتكىدى ۋە باشقىلار؛ ئاردىن ئۇزۇن ئۆتمەيلا بۇ كىشىلەرنى بارغان يېرىدە نەزەربەند قىلىپ ئاخىرى قولغا ئالدى. ئۇنىڭدىن باشقا يۇقىرىدا ئېيتىپ ئۆتكىنىمىزدەك تۈرلۈك يالغان ئەنزىلەرنى ئويدۇرۇپ چىقىپ، ھەر مىللەتنىڭ ئىلغار زىيالىيلىرىنى تۈركۈم- تۈركۈملەپ قولغا ئېلىپ ئۇلارنىڭ مال- مۈلۈكلىرىنى مۇسادىرە قىلدى. ئەينى ۋاقىتتا بىرەر مىللەتنىڭ ئىچىدىن چىققان زىيالىي بىرەر خىزمەتكە كۆتۈرۈلۈپ تەيىنلەنسە بىر قانچە كۈندىن كېيىنلا ئۇ كىشىنىڭ مەلۇم ئەنزىگە چېتىلىپ تۈرمىگە چۈشۈشىدىن دېرەك بېرەتتى. بۇ شۇ دەۋردىكى ئۇمۇمىي ئەھۋال ئىدى. شىڭ شىسەي يۇقىرىقى چارە- تەدبىرلەرنى قوللانغاندىن تاشقىرى يەنە يالغان ئەنزە پەيدا قىلىپ قولغا ئالغان ياكى گۇمانلىق دەپ تونۇلغان كىشىلەرنىڭ بالا- چاقىلىرىنى ئۆز يۇرت ماكانلىرىدا، بولۇپمۇ ئۆرۈمچىدە تۇرۇشنى ئۆزى ئۈچۈن خەۋپ دەپ بىلىپ، شىمالى شىنجاڭنىڭ ئىلى، ئالتاي، چۆچەك قاتارلىق ۋىلايەتلەرگە تەۋە شەھەر، ناھىيىلەرگە سۈرگۈن قىلىش، نازارەت ئاستىدا ئۇلاردىن پايدىلىنىشتەك ۋەھشىلىك سىياسەت يۈرگۈزدى. بۇ تېررورلۇق 1939- يىلى قىش پەسلىدە باشلاندى. بۇنىڭ ئۆتمۈشى تۆۋەندىكىچە: بىر كۈنى ئاياز قىشتا گۇڭئەن گوەنلىچۇ (ئامانلىق ساقلاش باشقارمىسى) تەرىپىدىن مۇناسىۋەتلىك ئۆيلەرگە سۈرگۈن قىلىنىدىغانلىق توغرىسىدا ئۇشتۇمتۇت ئۇقتۇرۇش قىلىنىدۇ. بىر كۈن ئۆتكەندىن كېيىن ئۇقتۇرۇش قىلىنغان ئۆينىڭ ئالدىغا ئۈستىگە كىگىز قاپلانغان قارا ماشىنا كېلىدۇ. ھەر بىر ماشىنىدا ئۈچ- تۆتتىن ماشىنىلار بىللە بولۇپ، ئۇلار سۈرگۈن قىلىنىدىغان كىشىلەرنىڭ تەييارلىقى پۈتكەن- پۈتمىگەنلىكىگە قارىماستىن مەجبۇرىي رەۋىشتە يۈك- تاقلىرىنى ماشىنىغا باستۇرۇپ نازارەت قىلىش ئارقىسىدا ئۆرۈمچىدىن ئېلىپ ماڭىدۇ. بۇ تۈركۈمدە ماڭغان ئاتالمىش «خائىنلارنىڭ ئائىلە- تاۋابىئاتلىرى» ئىككى كۈن يول يۈرۈپ سۈيدۈڭ (خۇييۈەن) ناھىيىسىگە كېلىدۇ. ئۇ يەردە جاڭ فامىلىلىك بىر ئەمەلدارنىڭ ئىلگىرى گازارما قىلغان، ئەتراپى سېپىل بىلەن ئورالغان يامۇلغا ئورۇنلاشتۇرىلىدۇ. بۇ قېتىم سۈرگۈن قىلىنغان ئائىلە- تاۋابىئاتلار ھەر مىللەتتىن بولۇپ چوڭ- كىچىك 700 گە يېقىن كىشى ئىدى. بۇلار: بۇرھان شەھىدىنىڭ بالا- چاقىلىرى، خوجىنىياز ھاجىمنىڭ ئايالى، مەھمۇت سىجاڭنىڭ بالا- چاقىلىرى، مەرھۇم ئەسئەت ئىسھاقۇپنىڭ ئىنىسى مەرغۇپ ۋە ئائىلە- تاۋابىئاتلىرى، رومانە خانىمنىڭ ئانىسى، ئۇيغۇر سايرانىنىڭ ئائىلىسى ۋە بىر تۇغقانلىرى، مۇڭغۇللاردىن شىمۇچىڭ ۋە ئائىلە- تاۋابىئاتلىرى، ئۇنىڭدىن باشقا

ئۈرۈمچىدىكى ھۇشۇر ئاخۇن، رۇزى ئاخۇن، پالتا بايۋۇلارنىڭ پۈتۈن ئائىلىسى قاتارلىق ئۇيغۇر، خەنزۇ، تاتار، رۇس، مۇڭغۇللارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

بۇلار پەقەتلا شەكلى ئۆزگەرگەن تۈرمە رېجىمىدە تۇردۇ. مەزكۇر يامۇلنىڭ دەرۋازىسىدا كېچە ـ كۈندۈز قوراللىق ساقچى پوست قىلىدۇ. بۇلارنىڭ ئىختىيارى ھەركەت قىلىشىغا رۇخسەت قىلىنمايدۇ. ئەگەر سىرتقا چىقىش توغرا كەلسە ساقچىنىڭ رۇخستى بىلەن بىر ئائىلىدىن بىر كىشى چىقىپ، چەكلەنگەن ۋاقىت ئىچىدە كۈندىلىك تۇرمۇشقا ئېھتىياجلىق يېمەك ـ ئىچمەك سېتىپ ئېلىپ كېلىدۇ. بۇلارغا ھۆكۈمەت تەرىپىدىن پەقەتلا ئۇن، گۈرۈچ بېرىدۇ. قالغان قۇشۇمچە گۆش ـ ياغ، ئوت ـ ياش قاتارلىق كۈندىلىك تۇرمۇش لازىمەتلىكلىرىنى ئۆزلىرى سېتىۋېلىپ تەمىنلىنىدۇ، شۇ سەۋەبلىك بۇلارنىڭ باشقا كىرىمى بولمىغاچقا ئۆيۋاق، كىيىم ـ كېچەكلىرىنى سېتىپ كۈن كەچۈرۈشكە مەجبۇر بولىدۇ. بۇلارنىڭ ياش ـ ئۆسمۈر بالىلىرى ئۇچۇن ئېچىپ بېرىلگەن مەكتەپ يوق. يۈزلىگەن ھەر مىللەت ياش ـ ئۆسمۈرلىرى ئوقۇشسىز قالىدۇ. ئۇلار ئەنە شۇنداق شەكلى ئۆزگەرگەن تۈرمە ھاياتىنى بىر يېرىم يىل ئۆتكۈزىدۇ.

42 ـ يىلىغا كەلگەندە بىر كۈنى ئائىلىنىڭ سىلىگى ياۋ سىلىڭ كېلىپ، ئۇلارنىڭ مەزكۇر قورغان ئىچىدىن ئازات قىلىنىپ، ئىلى رايونىنىڭ ئالتە ناھىيىسىگە تارقىلىپ ھايات كەچۈرىشىگە رۇخسەت قىلىدۇ. لېكىن ئالتە ناھىيىدىن تاشقىرى ئورۇنلارغا يۆتكىلىپ كېتىشنى قەتئىي مەنئى قىلىدۇ. شۇنىڭ بىلەن ئورۇنلاشتۇرۇش بويىچە بۇلار تارقىلىپ ھەر قايسى ناھىيىلەرگە ئورۇنلىشىپ، ھايات كەچۈرۈشكە باشلايدۇ.

ئىككىنچى قېتىملىق سۈرگۈن 1939 ـ يىلى 1 ـ ئايدا بولىدۇ. بۇنىڭدىمۇ گۇڭئەن گوەنلىچۇ تەرىپىدىن مۇناسىۋەتلىك سۈرگۈن ئوبيېكتلىرىدىن 70 ـ 80 كىشىگە ئۇشتۇمتۇت ئۇقتۇرۇش قىلىنىپ، بىر نەچچە كۈن ئىچىدىلا ساقچىلارنىڭ نازارىتى ئاستىدا يەنە ئىلى، ئالتاي، چۆچەك، ساۋەنلەرگە سۈرگۈن قىلىنىدۇ. بۇلاردىن ئالتايغا بارغانلار خە پىڭۋۇ، سەي جىڭسىڭ، لوجۇ (ئۈچ ۋىلايەت رەھبەرلىرى بىلەن ئايروپىلان ۋەقەسىدە بىللە قۇربان بولغان)، دىڭ خايەن، لىۋ چىڭلىك، نۇسرەت شەھىدى، نىكولاي بىچكوپ، شۇە زىيالىسىدىن چۇڭچەن قاتارلىقلار بولۇپ، چۆچەككە قەدەر قارا ماشىنىدا بېرىپ، چۆچەكتىن ھارۋا بىلەن قاتتىق سوغۇقتا تارتمىغان ئازابلارنى كۆرۈپ، بەش ـ ئالتە كۈن دېگەندە ئالتايغا يېتىپ بارىدۇ، ساۋەنگە ئۇيغۇر سايرانىلار سۈرگۈن قىلىنىدۇ.

ئۈچىنچى قېتىملىق سۈرگۈن 1940 ـ يىلى مايدا باشلاندى. بۇ نۆۋەتتىكى سۈرگۈن ئاساسەن زىيالىيلارغا قارىتىلغان بولۇپ، ھەر بىر مىللەتنىڭ كۆزگە كۆرۈنگەن زىيالىيلىرىدىن تەركىب تاپتى. شۇ يىلى ئىككىنچى ـ ئۈچىنچى ئايلارنىڭ بىر كۈنى مەن شىنجاڭ شۆيۈەنىدە ئوقۇۋاتاتتىم، ئۇشتۇمتۇت

ئېلكتاپ قىلىپ تۈزگۈچى : ئۇيغۇر ئوغلى ----ھەۋەسكار
QQ: 492255230 Email:uyxman@126.com

مەكتەپ ئىلمىي باشقارمىسىدىن بىر ئانكىت تارقىتىپ، دەرھال راستچىللىق بىلەن تولدۇرۇپ بېرىشنى تاپشۇردى.

بۇ ئانكىتنىڭ ئاساسى قىسمىدا بىر گىرافا بولۇپ ئۇنىڭدا سورالغان سۇئال ئاساسەن سىنىڭ بىۋاستە ۋە ۋاستىلىك تۇغقانلىرىڭدىن جىنايەت ئۆتكۈزۈپ قولغا ئېلىنغانلار بارمۇ، ئۇلار كىم؟ ئۇنىڭ بىلەن سېنىڭ قانداق مۇناسىۋىتىڭ بار؟ دېگەنلەردىن ئىبارەت ئىدى. شۇ بويىچە تولدۇرۇپ بەردۇق. بىر نەچچە ئاي ئۆتمەستىنلا شۇ يىلى ماينىڭ ئون نەچچىنچى كۈنى ئىلمىي باشقارما تەرىپىدىن مېنى، مەرھۇم ئابدىكىرىم ئابباسوۋنى، ئىمىن نىياز لەيسۇفنى، خەنزۇ ساۋاقداشلاردىن ۋۇ شىڭۋۇ، گوجو قاتارلىقلارنى چاقىرىپ، شۇ كۈنى چۈشتىن كېيىن شىنجاڭ ۋاقتى سائەت ئۈچتە گۆڭئەن گەۋنلىچۈغا بېرىشىمىزنى ئۇقتۇرۇش قىلدى. ھەممىمىز ھەيران بولۇپ، تەشۇىشتە قېلىپ، بىر- بىرىمىزگە يەر ئاستىدىن قارىشىۋالغان بولساقمۇ نېمە ئۈچۈن؟ دېگەن سۇئالنى سوراشقا ھېچ قايسىمىز جۈرئەت قىلالمىدۇق. ۋاقىت توشتى، دەل سائەت ئۈچتە گۆڭئەن گەۋنلىچۈغا باردۇق. قاپقا ئالدىدا تۇرغان ساقچىلار بىزنى زالغا باشلاپ قويىدى. (ھازىرقى پارتىيە مەكتىپىنىڭ سول تەرەپتىكى ئۈچ قەۋەت ئىمارەتنىڭ 2- قەۋەتىدىكى زال)، زالغا كىرسەك يالغۇز بىرلا ئەمەس، ئۆلكىلىك سىفەن مەكتىپى، ئۆلكىلىك 1- ئوتتۇرا مەكتىپى، ئۆلكىلىك قىزلار ئوتتۇرا مەكتىپى، شىنجاڭ شۆيۈەن بولۇپ بىر قانچە مەكتەپ، ئىدارە- جەمئىيەتلەردىن ھەر مىللەت ياش ئوقۇغۇچى، ئوقۇتقۇچى، كادىرلىرىدىن جەمئى 200 چە كىشى توپلانغانىكەن، ئارىدىن يېرىم سائەت ئۆتكەندىن كېيىن مىلتارىست شىڭ شىسەينىڭ ساقچى ژاندارمىسىنىڭ باشلىقى لى يىڭچى (ئازاتلىقتىن كېيىن ئۆلۈم جازاسى بېرىلگەن) ھەربىيچە يەڭسىز چاپاننى يېپىنچاقلىغان قىياپەتتە پەيدا بولدى. يەنە بىر ساقچى ژاندارمىنىڭ رىياسەتچىلىكىدە يىغىن باشلىنىپ، لى يىڭچى سۆز قىلدى.ئۇ ئۆز سۆزىدە: «سىلەرگە شۇنى ئۇقتۇرىمىزكى، سىلەر قولغا ئېلىنغان خائىنلارنىڭ بىۋاستە پەرزەنتلىرى، گەرچە سىلەرنىڭ ئاتاڭلار، ئاكاڭلار ۋە باشقا تۇغقانلىرىڭلار ھۆكۈمىتىمىزگە قارشى جىنايەت ئۆتكۈزۈپ، قولغا ئېلىنىپ جازالانغان بولسىمۇ، سىلەرگە ھۆكۈمىتىمىز يەنىلا غەمخورلۇق قىلىدۇ. شۇنىڭ ئۈچۈن بۇنىڭدىن كېيىنكى ئىستىقباللىڭلارنى كۆزدە تۇتۇپ، سىلەرنى ئۇ خائىنلارنىڭ تەسىرىگە ئۇچراتماسلىق يۈزىسىدىن، سىلەرنىڭ ئۇلاردىن چەك- چېگرالىرىڭلارنى ئاجرىتىپ، ھۆكۈمىتىمىزگە ساداقەت بىلدۈرۈپ، خىزمەت كۆرسىتىشىڭلارنى، ھۆكۈمىتىمىزنىڭ ئىشەنچىسىنى قولغا كەلتۈرۈپ، بۇنىڭدىن كېيىن خاتىرجەم تۇرمۇش كەچۈرۈشىڭلارنى كۆزدە تۇتۇپ، سىلەرگە چىقىش يولى بەرمەكچى. سىلەر بۇنىڭدىن كېيىن بارغان خىزمەت ئورنۇڭلاردا ھۆكۈمىتىمىزگە سادىق بولۇپ ياخشى خىزمەت قىلساڭلار ئۆزلىرىڭلارنىڭ ئىستىقبالى ياخشى بولغاندىن تاشقىرى، قاماقتىكى تۇققانلىرىڭلارنىڭ گۇناھىنىڭ يەڭگىللەپ

بۇشتىلىشىغا ھەسسە قوشقان بولسىلەر. ئەگەر ھۆكۈمىتىمىزگە سادىق بۇلۇپ خىزمەت قىلمىساڭلار سىلەرنىڭمۇ تەقدىرىڭلار قاماقتىكى تۇققانلىرىڭلارنىڭ تەقدىرى بىلەن ئوخشاش بولىدۇ. بۇ سىلەرگە قىلىنغان چوڭ غەمخورلۇق. شۇنىڭ ئۈچۈن ھۆكۈمەتنىڭ ئۇرۇنلاشتۇرۇشىغا شەرتسىز بويسۇنۇپ، تېگىشلىك ئورۇنلارغا بېرىپ، ئۇرۇنلىششلارنى ئۇقتۇرىمەن» دەپ سۆزىنى ئاياغلاشتۇردى. كۆپچىلىك بۇ ئۇشتۇمتۇت شۇم خەۋەرنى ئاڭلاپ، ھاڭ- تاڭ قالدۇق، يەنە بىر ساقچى ئەمەلدار سەھنىگە ھازىر بۇلۇپ بىر تەقسىمات تىزىملىكىنى ئوقۇپ كىمنىڭ قەيەرگە بارىدىغانلىقىنى ۋە قايسى كۈنى مېڭىش رەسمىيتىنى ئۆتەيدىغانلىقىنى ئۇقتۇردى. سۈرگۈن قىلىنىدىغان ئۇرۇنلار ئاساسەن ئالتاي، چۆچەك، غولجا، گۇچۇڭ، ماناس، ساۋەن قاتارلىق ئورۇنلار بۇلۇپ، شىنجاڭ شۆيۈەنىدىن مەن، ئىمىننىياز لەيسوف، خەنزۇ ساۋاقداشلاردىن ۋۇشىك ۋۇ، گوجۇلار، ئۆلكىلىك 1- ئوتتۇرا مەكتەپتىن ياسىن خۇدا بەردى، غەنى ھەسنى، مەھەممەت نەزەرلەر، ئۆلكىلىك سىفەن مەكتەپتىن ئەسمۇتۇللا مەسۇمى، ئابدۇكېرەم مەخمۇدى، خەنزۇ ساۋاقداش جاڭ ۋىيلار ئالتاي ۋىلايىتىگە، ئابدىكىرىم ئابباسوپ ۋە باشقىلار ساۋەنگە، باھاۋىدىن نۇرى قاتارلىق بىرقانچە ساۋاقداشلار چۆچەككە تەقسىم قىلىندۇق.

شۇنىڭ بىلەن شەرتسىز بويسۇنۇپ، تەييارلىق ئۈچۈن بېرىلگەن ئىككى كۈنلۈك ۋاقىت ئىچىدە تەييارلىق قىلىپ، ئۇرۇنلاشتۇرۇش بويىچە شىگلىيلىرىمىزنى ئېلىپ گۇڭئەن گوەنلىچۇنىڭ قوروسىغا جەم بولدۇق. ئاندىن ئورۇنلاشتۇرۇپ قويغىنى بويىچە بىر ساقچى ئەمەلدارىنىڭ نازارىتى ئاستىدا قارا ماشىنىغا ئولتۇرۇپ ئالتاي قاتارلىق جايلارغا بىر ۋاقىتتا يۈرۈپ كەتتۇق. ئۆرۈمچىدىكى ئۇرۇق- تۇغقان، قوۋم- قېرىنداش، يار- بۇرادەرلىرىمىز كېلىپ، ئۇزىتىپ قويۇشقىمۇ جۈرئەت قىلالمىدى، ئۈرۈمچىدىن ئايرىلىش جىددى ھەم سۈرلۈك بولغانىدى.

مەرھۇم ساۋاقدىشىمىز ئابدۇكىرىم ئابباسوپمۇ بىز ئولتۇرغان ماشىنىغا ئولتۇرۇپ، ساۋەنگە بارغاندا ساقچى ئورنىغا تاپشۇرۇپ بېرىلدى. بۇ ئېچىنىشلىق جۇدالىق تا ھازىرغىچە كۆز ئالدىمدىن كەتمەيدۇ. بىز ئالتايغا تەقسىم قىلىنغانلار ئۈرۈمچىدىن چىقىپ بىر قۇنۇپ، چۆچەك شەھرىگە يىتىپ باردۇق، بىزنى چۆچەك ۋىلايەتلىك ساقچى ئىدارىسىگە چۈشۈرۈپ، بىر كىچە قوندۇردى، ئەتىسى بىرقانچە ساقچى ياتقان يېرىمىزگە كىرىپ يۈك- تاقلىرىمىزنى تەكشۈرۈپ كۆرىدىغانلىقىنى ئۇقتۇرۇپ، ھەممىمىزنىڭ چامادان، سومكا، يوتقان- كۆرپىلىرىمىزنى بىر- بىرلەپ ئاختۇرۇپ چىقتى. نېمە ئۈچۈن مۇنداق ئىنچىكىلەپ ئاختۇرۇشنىڭ سەۋەبىنى بىلەلمىدۇق. بۇ ئىش ئاياغلاشقاندىن كىيىن يەنە ئۈرۈمچىدىن بىزنى نازارەت قىلىپ كەلگەن ساقچى ئەمەلدارىنىڭ نازارىتى ئاستىدا ئالتايغا قاراپ يولغا چىقىپ، بىر قونۇپ ئالتاي شەھرىگە يىتىپ باردۇق. ۋىلايەتلىك ساقچى ئىدارىسىنىڭ ئالدىن ئورۇنلاشتۇرۇشى بۇيىچە بىزنى ئالتۇن كان ئىدارىسىگە چۈشۈرۈپ قويۇپ، بىر- ئىككى كۈن دەم

ئالغاندىن كېيىن تەقسىم قىلىنىدىغانلىقىنى ئۇقتۇردى.

راست دىگەندەك ئىككى كۈندىن كېيىن ئالتاينىڭ سىلىڭيۈەنى ياڭ داشاڭ (بۇ كىشىنى شېڭ شىسەي قولغا ئېلىپ تۈرمىدە ئۆلتۈرۈۋەتكەن). مۇئاۋىن ۋالىي چو فىڭمىڭ (ئالتايغا مۇئاۋىن ۋالىي بولۇشتىن ئىلگىرى ئۆلكىلىك سىفەن مەكتىپىنىڭ سابىق مۇدىرى) ئالتاي ۋىلايەتلىك مائارىپ ئىدارىسىنىڭ جۈيجاڭى فۇ جۈيجاڭ دېگەنلەر بىز تۇرغان ئالتۇن كان ئىدارىسىگە كېلىپ بىزدىن ھال سورىغاندىن كېيىن، تەقسىماتنى ئېلان قىلدى. بىزگە ئالتاينىڭ ۋەزىيىتى ئۈستىدە سۆزلەپ، ئۆز ئۇرۇنلىرىمىزدا ساداقەتلىك بىلەن خىزمەت قىلىشىمىزنى تەۋسىيە قىلىپ قايتىپ كېتىشتى. بۇ ۋاقىت ئالتايدىكى قازاق قېرىنداشلار شىڭ شىسەي ھاكىمىيىتىنىڭ چېكىدىن ئاشقان زۇلۇمىغا قارشى قۇراللىق قوزغىلاڭ قىلىپ، پارتىزانلىق ئۇرۇشى قىلىۋاتقان چاغ ئىكەن. مەن بىلەن ئىمىن نىياز لەيسۇفنى ئالتاي ۋىلايەتلىك ئۇيغۇر باشلانغۇچ مەكتەپكە مۇئەللىم، جاڭ ۋىنى مائارىپ ئىدارىسىگە، ئابدۇكېرىم مەھمۇدنى قابا ناھىيىسىگە تەقسىم قىلدى. يولداش ياسىن خۇدابەردى، غەنى ھەسنى، مەھەممەت نەزەر، ئەسمەتۇللا مەسۇمى، ۋۇشىڭ ۋۇ، گوجۇ قاتارلىقلارنى ئالتۇن كان ئىدارىسىگە تەقسىم قىلدى. بۇلاردىن ياسىن خۇدابەردى، ئەسمەتۇللا مەسۇمنى ئالتاينىڭ تويتۇغۇچ رايۇنىدىكى ئالتۇن كانغا، مەدەنىيەت تەشۋىقات خىزمەتچىسى قىلىپ تەيىنلىگەندىن تاشقىرى، قالغانلارنىڭ ھەممىسى بازاردىن ئالتۇن كان ئىدارىسىنىڭ ئۆزىگە ئۇرۇنلاشتۇرىدۇ. ئالتايغا كەلگەندىن كېيىن، ئاستىرتتىن ئۇققان ئەھۋالىمىزغا قارىغاندا، ئالتاي شەھىرىدىكى مەدەنىي مائارىپ ۋە باشقا ئىدارىلەردە ئىشلەۋاتقان ھەرمىللەت كادىرلىرىنىڭ خېلى كۆپ قىسمى بىرقانچە قېتىملىق سۈرگۈن جەريانىدا سۈرگۈن قىلىنىپ كەلگەنلەر ئىكەنلىكى مەلۇم بولدى. بۇ ۋاقىتتا بىزگە قويۇلغان شەرت، ئۆزىمىزنىڭ خائىنلار ئائىلە-تاۋابىئاتى سەۋەبلىك سۈرگۈن قىلىنىپ كەلگەنلىكىمىزنى ھەر قانداق كىشىگە ئېيتماسلىق، قەتئىي مەخپى تۇتۇش ئىدى. شۇنداقلا ئۆز ئارا مۇناسىۋەت باغلاپ، بۇ مەخپىيەت ئۈستىدە پىكىر ئالماشتۇرۇش قەتئىي چەكلەنگەنلىكتىن، ساقچى ژاندارملىرىنىڭ قاتتىق نازارىتى ئاستىدا ھەقىقەتەن مەخپى تۇتۇپ كەلدۇق. ئۇنىڭدىن باشقا ھەر ھەپتىدە دېگۈدەك ساقچى ئورۇنلىرىغا ئۆزىمىزنىڭ ئىدىيە ئەھۋالىمىزدىن دوكلات قىلىپ تۇرۇش، ساقچىنىڭ رۇخستى بولمىغان ئەھۋال ئاستىدا ئالتاي شەھىرىدىن ئايرىلماسلىقتەك رېجىم ئورنىتىلغانىدى. دەل ھەقىقەتەن كۆرۈنۈشتە بىزلەرنى مۇۋاپىق خىزمەتلەرگە قويۇپ، باشقىلار قاتارىدا كۆن ئېلىش پۇرستى بېرىلگەن بولسىمۇ، لېكىن بىزنىڭ ھەر تەرەپلىمە ئەركىنلىكىمىز مەخپى ھالدا چەكلەنگەنىدى. پەقەتلا تەشكىلنىڭ خىزمەت ئېھتىياجى بىلەن تۈرلۈك خىزمەت گۇرۇپپىلىرىغا قاتنىشىپ، باشقا ناھىيە، يېزا-قىشلاقلارغا بېرىپ، تۈرلۈك تەشۋىقات خىزمەتلىرىدە بولۇش ئىمكانىيىتى بار ئىدى.

سۈرگۈن قىلىنغان ياشلار گەرچە ئۆزلىرىنى رېجىم ئاستىدا خىزمەت قىلىشۋاتقان ئەركىسىز كىشىلەر دەپ ھېس قىلىسمۇ، لېكىن ئۇلار ئەينى ئوقۇغۇچىلىق ۋاقتىدا ئۇلۇغ جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ شىنجاڭ خىزمىتىگە ياردەم قىلىش ئۈچۈن كەلگەن كوممۇنىستلارنىڭ بىۋاستە تەربىيىسىدە تەربىيەلەنگەنلىكى، ئۇلۇغ ئۆكتەبىر سوتسىيالىستىك ئىنقىلابىنىڭ تەسىرىنى بىر قەدەر چوڭقۇر قوبۇل قىلغانلىقى تۈپەيلى بۇلاردا ئوخشىمىغان دەرىجىدە ۋەتەنپەرۋەرلىك، ئىنقىلابىي روھ ۋەتىنىمىزنىڭ كېلەچىكىگە بولغان يۈكسەك ئۈمىدۋارلىق بولغاچقا، شىڭ شىسەي مۇستەبىت ھاكىمىيىتىنىڭ تۈزۈمىنىڭ قانداق بولىشىدىن قەتئىي نەزەر، ئۇلۇغۋار ۋەتەنپەرۋەرلىك روھىنى جارى قىلدۇرۇپ، جاپا- مۇشەققەت، سىياسىي تەھدىتلەرگە بەرداشلىق بېرىپ، پۇرسەتنى قولدىن بەرمەي، ئۆز ئورۇنلىرىدا ئاكتىپلىق خىزمەت ئىشلەپ، ئالتاي ۋىلايىتىنىڭ مەدەنىي- مائارىپ، ھەر ساھە قۇرۇلۇشلىرى ئۈچۈن مەلۇم خىزمەتلەرنى قىلغاندىن تاشقىرى، ياپون جاھانگىرلىكىگە قارشى ئۇلۇغ ۋەتەن ئازادلىق ئۇرۇشى ئۈچۈن كەڭ خەلق ئاممىسى ئىچىدە ھەرخىل شەكىللەر ئارقىلىق تەشۋىقات ئېلىپ بېرىپ، ئالدىنقى سەپكە ياردەم يىغىشتا ئۈنۈملۈك خىزمەتلەرنى قىلغانىدى، بۇ يولدا باتۇرانە كۆرەشلەرنى قىلىپ، ئەكسىيەتچىلەرنىڭ سۈيىقەستىگە ئۇچراپ ئىنقىلاب يولىدا قۇربان بولغانلارمۇ بولدى. مەسىلەن، ساۋاقدىشىمىز لىيۇچىڭلىك، ياپون جاھانگىرلىكىگە قارشى ياردەم يىغىش ئۈچۈن تەشۋىقات گۇرۇپپىنىڭ بىر ئەزاسى سۈپىتى بىلەن ئالتاينىڭ كۆكتوقاي ناھىيىسىنىڭ بايلاۋسىدا تەشۋىقات خىزمىتى بىلەن شۇغۇللىنىۋاتقان بىر كۈنى ئۇشتۇمتۇت خەلق ئىچىگە يوشۇرۇنغان بىر بۆلۈم ئەكسىيەتچى قاراقچىلار باستۇرۇپ كېلىپ، مەزكۇر تەشۋىقات گۇرۇپپىسىدىكى بارلىق يولداشلارنى ۋەھشىيانە نابۇت قىلىدۇ. بۇ ۋەتەنپەرۋەر ساۋاقدىشىمىزنىڭ ئۆچمەس ئىنقىلابى روھى بىزنىڭ قەلبىمىزدە مەڭگۈ ساقلىنىپ كەلمەكتە. ئۇنىڭدىن باشقا ياسىن خۇدابەردى، ئەسمەتۇللا مەسۇمى، تويتۇغۇشتىكى كان رايونىدا ھەر مىللەت ئىشچىلىرىنىڭ مەدەنىي- مائارىپ ئىشلىرىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە، ئۇلارنىڭ ۋەتەنپەرۋەرلىك روھىنى ئۇرغۇتۇپ، ئىشلەپچىقىرىشتا يۈكسەك نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈرۈپ، كەڭ ئىشچىلارنىڭ تۇرمۇش سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈش يولىدا تۈرلۈك چارە- تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، كان رايونىدا بىر يېڭى ۋەزىيەت يارىتىپ، ھەر مىللەت ئىشچىلىرىنىڭ ھىمايىسىگە ئىگە بولغانىدى. دەل مۇشۇ ۋاقىتتا قازاق قېرىنداشلار شىڭ شىسەينىڭ زۇلۇمىغا قارشى قوزغىلىپ چىققانلىقى ئۈچۈن، مۇستەبىت شىڭ شىسەي ھاكىمىيىتى مەزكۇر زىيالىيلارنى ئۆزلىرى ئۈچۈن خەۋپ دەپ بىلىپ، بۇلارنىڭ ئۈستىدە يالغان ئەنزە ئويدۇرۇپ، قولغا ئېلىپ ئالتاي تۈرمىسىدە بىگۇناھ ئىككى يىلدەك ئازابلايدۇ.

سۈرگۈن قىلىنغان بۇ ھەر مىللەت زىيالىي ياشلىرى، گەرچە ئەنە شۇنداق ھەرخىل تەھدىت ئاستىدا

ئېلكىتاب قىلىپ تۈزگۈچى : ئۇيغۇر ئوغلى ----ھەۋەسكار
QQ: 492255230 Email:uyxman@126.com

كۆن كەچۈرۈشكە مەجبۇر بولغان بولسمۇ، ئۇلار ئۆز خىزمەت ئورۇنلىرىدا خەلق ئۈچۈن پايدىلىق ئىشلارنى قىلغانلىقى ئۈچۈن كەڭ خەلق ئاممىسىنىڭ ھىمايىسىگە، ھۆرمىتىگە سازاۋەر بولغانىدى.

بەختكە يارىشا شىڭ شىسەي ھاكىمىيىتى ئاغدۇرۇلۇپ، شۇنىڭ بىلەن سۈرگۈن ھاياتىغا خاتىمە بېرىلىپ، ھەرقايسىلىرىمىز ئۆز يۇرت- ماكانلىرىمىزغا قايتىپ كېتىش پۇرسىتىگە ئىگە بولدۇق. ئەپسۇسكى ئوغرىدىن قۇتۇلۇپ، قاراقچىغا تۇتۇلغاندەك، شىنجاڭ خەلقىنىڭ بەختىگە قارشى گومىنداڭ ھاكىمىيىتى تىكلەندى. گومىنداڭ ھاكىمىيىتى شېڭ شىسەي ھاكىمىيىتىنىڭ تېررورلۇق سىياستىگە ۋارىسلىق قىلىپ، شىمالى شىنجاڭ رايونىدىن سۈرگۈنلۈكتىن قۇتۇلۇپ، جەنۇبى شىنجاڭدىكى يۇرتىغا قايتقان ھەر مىللەت زىيالىيلىرىنى سىلەر ئۈچ ۋىلايەتتىن كەلگەن قىزىل پاچاقلار دەپ ئۇلارنىڭ ئەركىنلىكىنى چەكلەپ، تۈرمىلەرگە تاشلىدى ۋە ئازابلىدى. پەقەتلا 1949- يىلى شىنجاڭ تىنچلىق بىلەن ئازات بولۇپ، ئۇلۇغ جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى رەھبەرلىكىدىكى يېڭى دېموكراتىك ھاكىمىيەت تىكلەنگەندىن كېيىنلا بۇلار ھەقىقى ئازادلىققا ئېرىشىپ، ئۇزۇن يىللاردىن بېرى بېشىمىزغا كىيدۈرۈلگەن «ئاسىيلار تاۋابىئاتلىرى» دېگەن قالپاق كەتسە كەلمەسكە چۆرۈپ تاشلاندى. شۇنىڭ بىلەن بۇ زىيالىيلار ئىنقىلابقا ئاتلىنىپ، ئىنقىلابىي قوشۇنىمىزنىڭ شىنجاڭ رايونىدىكى بىرىنچى ئەۋلاد ئىنقىلابىي خادىملىرىنىڭ بىر قىسمى بولۇپ، سوتسىيالىستىك يېڭى شىنجاڭ قۇرۇشنىڭ ھەرقايسى سەپلىرىدە زور تۆھپىلەرنى قوشتى ۋە قوشماقتا.

تۈگىدى

بايانات : ئۇيغۇر ئوغلى --- ھەۋەسكار تۈزگەن ھەرقانداق ئېلكىتاپنىڭ ئەسلى ماتېرىيالىنىڭ ئاپتورلۇق ھوقۇقى توردىكى ئەسلى ئاپتورغا مەنسۇپ ! بۇ ئېلكىتاپلار پەقەت ئىشتىن سىرتقى قىزىقىشچىلارنىڭ ئوقۇپ پايدىلىنىشى ، ئۆز-ئارا پىكىر ئالماشتۇرۇش ئۈچۈنلا ئىشلىتىشكە بولىدۇ ، ئۇنىڭدىن سىرت سودا ئىشلىرى ياكى باشقا ساھەدە ئىشلىتىشكە بولمايدۇ . ئەگەر باشقا ساھەلەردە قانۇنسىز ئىشلىتىپ بىرەر مەسىلە كۆرۈلسە بارلىق ئاقىۋەتكە ئىشلەتكۈچى ئۆزى مەسئول !!!

ئۇيغۇر ئوغلى --- ھەۋەسكار بۇ جەھەتتە ھېچقانداق مەسئولىيەتنى ئۆز ئۈستىگە ئالمايدۇ !!!!

ئەگەر ئاپتورلۇق ھوقۇقىمىزغا دەخلى يەتتى دېگۈچىلەر بولسا بىۋاستە ئۇيغۇر ئوغلى --- ھەۋەسكار بىلەن ئالاقىلاشسا بولىدۇ . ئېلكىتاپلار توردا تەمىنلەشتىن توختىتىلىدۇ !!!!!

ئۇنىڭدىن باشقا ئەگەر ئۇيغۇر ئوغلى --- ھەۋەسكار تۈزگەن ئېلكىتاپلارغا نىسبەتەن ھەرقانداق پىكىر-تەكلىپلىرىڭىز بولسا ، ئۇيغۇر ئوغلى ---- ھەۋەسكار بىلەن بىۋاستە ئالاقىلاشسىڭىز بولىدۇ .

ئېلكىتاپ قىلىپ تۈزگۈچى : ئۇيغۇر ئوغلى ----ھەۋەسكار
QQ: 492255230 Email:uyxman@126.com

2008 ـ يىلى 2 ـ ئاينىڭ 1 ـ كۈنى

شەندۈك---جىنەن

ئېلكتاپ قىلىپ تۈزگۈچى : ئۇيغۇر ئوغلى ----ھەۋەسكار
QQ: 492255230 Email:uyxman@126.com